

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 10.4.2017
Sayı: 1153

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de kırmızı et üretimi ve üretimi etkileyen faktörler gerekçemizde genişçe anlatılmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 1980’de Türkiye nüfusu nüfusumuz 44 milyon iken, toplam küçükbaş ve büyükbaş hayvan sayısı 87 milyon olarak kaydedilmiştir. Bugünkü toplam hayvan sayısı ise 58 milyon olup, ülke nüfusu ise o zamankinin iki katına denk gelmektedir. Ülke içindeki arz yetersiz kaldığından, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı zaman zaman talebi karşılamak ve fiyatı düşürmek için ithalat yoluna gitmektedir. Oysa ülkemizdeki üreticiyi daha fazla destekleyerek, kaliteli ırklardan hayvan yetiştirerek, bunun için de uygun yetiştirme koşulları yaratılarak ve eğitilmiş yetiştiricilerle, Türkiye içindeki kırmızı et üretimini maksimize etmek mümkündür. Bu konuda yapılabilecek çalışmalar ve alınacak önlemleri parlamento çatısı altında belirleyebilmek amacıyla, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü’nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Dr. Nurettin N. Kere
Ankara Mr.

Muharrem ERKER
Çarşamba Mr.

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Nihat Yeşil
Ankara Mr.

Canan YILMAZ
Beşiktaş Mr.

Dr. Ayhan Cıray
İzmir Milletvekili

Orhan SAKAL
Bursa Mr.

Eren ERDEM
İstanbul Mr.

Ahmet AKIN
Balıkesir Milletvekili

A. Metin DUDU
Adana Mr.

Lale KARABAYIK
Bursa Milletvekili

Erkan Aygün
Bursa Milletvekili

Prof. Dr. Nurettin Demirel
Miytila Mr.

Mustafa Ali BULBAY
İzmir Mr.

Dr. Mehmet CANAK
İstanbul Mr.

Ali F. F. F. F.
Gaziantep Mr.

GEREKÇE

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 1980’de Türkiye nüfusu nüfusumuz 44 milyon iken, toplam küçükbaş ve büyükbaş hayvan sayısı 87 milyon olarak kaydedilmiştir. Bugünkü toplam hayvan sayısı ise 58 milyon olup, ülke nüfusu ise o zamankinin iki katına denk gelmektedir. Son istatistiklere göre yaklaşık 14 milyon baş sığır ve manda ile 42 milyon baş koyun ve keçi olmak üzere 56 milyon baş hayvan varlığı ile ürettiğimiz toplam kırmızı et miktarı 1 milyon 150 bin tondur. Bu üretim 3,8 milyon büyükbaş ve 7 milyon küçükbaş hayvanın kesimi ile sağlanmaktadır. Amerika’da yılda, kişi başı, 120-170 kilo arası, Avrupa’da 70-80 kilo arası, Türkiye’de 14-15 kilo civarında et tüketilmektedir.

Bakanlık, zaman zaman talebi karşılamak ve fiyatı düşürmek için ithalat yoluna gitmektedir. 2005’te 409 bin ton et ithal edilirken 10 yıl içinde bu rakam canlı ve karkas et toplamında 1 milyon tona ulaşmıştır. Yem fiyatları pahalıdır, ham hayvan fiyatı pahalıdır ve çiftçiler desteklenmemektedir. En ufak bir sorunda ithal ete yönelmesi, yerli üreticileri zor durumda bırakmaktadır.

Yeterince kırmızı et üretimi sağlamak için sığır varlığımızın, sayı olarak ve karkas veriminin artırılması yanında, tek kırmızı et kaynağı alternatifimiz olan koyun ve keçi üretiminin de geliştirilmesi ve tüketiminin özendirilmesi gerekmektedir. Hayvancılıkta verim ve kaliteyi belirleyen faktörler bellidir. Yetiştiriciler eğitilmiş, konuya hakim, ehil kişiler olmalıdır. Hayvanın ırkı ve besleme, verim ve kaliteyi belirlemede önemlidir. Hayvanın ırkı verim ve kaliteyi etkilediği gibi maliyeti, karlılığı ve dolayısı ile fiyatları da etkilemektedir. Aynı şekilde, hayvanların bakımının iyi koşullarda yapılması ve barınma şartlarının düzgün olması da verim ve kaliteyi artırmaktadır.

Kırmızı ette pazar yapısı ülkemizde çok dengesizdir. Hatta dünya sıralamasında kırmızı ette fiyat/kalite dengesi açısından en sonlarda yer almaktayız. Ülkemizde üretici fiyatları yükseldiğinde perakende fiyatları yükselmekte, ancak düştüğünde perakende fiyatları düşmemektedir. Tüm sektör, üreticinin yetiştirdiği hayvanını kestirdiği fiyatı düşürmeye odaklanmaktadır ancak aracı, kesimci, sanayici, kasap, market bu fiyat düştüğünde fiyatlarda herhangi bir indirim yapmamaktadır.

Türkiye’de kırmızı et üretimini optimal koşullarda maksimize etmek mümkündür. İthal et yerine, “kombine ırk” denen ve hem çok süt hem çok et veren, ayrıca dünyanın en sağlıklı eti olan hayvanları üretmeye ve yetiştirmeye başlarsak, üç-dört yıl sonra yurtdışına et satacak hale gelebiliriz. Şu anda ise Hiçbir yere et ihracatı yapmadığımız gibi, Et ve Süt Kurumu (ESK) kırmızı eti ithal etmekte, sonra da dağıtmaktadır. Oysa ülkemizin doğası her ırkı yetiştirmeye uygundur.

Yerli kırmızı et üretimini artırmaya yönelik daha fazla tedbir alınması, perakende fiyatlarının arz-talep dengesine uygun şekilde şekillenmesi, yem fiyatlarının düşürülmesi, yetiştiricilerin eğitimi, hayvanların bakım koşullarının iyileştirilmesi ve üreticiye devlet desteği sağlamak, yeni çözümler üretmek ve kırmızı et ithalatını daha aza indirmek adına atılması gereken adımların, izlenmesi gereken politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

MECLİS ARAŞTIRMA ÖNERGESİ İMZA CETVELİ

1.	Nurhayat Altacıkaynaklı Bursa		
2.	Ali Yılmaz	İzmir	
3.	Erkin BİRLAN	Edirne	
4.	Gamze Akkaya ÜGİZDİ	İstanbul	
5.	İsmet Fethi GİRER	Niğde	
6.	Barış YARKADAŞ	İstanbul Milletvekili	
7.	Gülşay Yalçın	İst.-mv.	
8.	ANURSA ADIGÜZEL	İst. Mv.	
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			